

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Murat Kurum'un yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Tacettin BAYIR
İzmir Milletvekili

Brezilya Donanması'na ait, Dünya Sağlık Örgütü'nün "Grup 1" kanser nedeni olarak sınıflandırıldığını içerisinde 600 ton asbest barındıran "NAe São Paulo" uçak gemisi İzmir'de bulunan gemi söküm tesisinde sökülecek.

Brezilya Donanması'na ait 'NAe São Paulo' isimli uçak gemisinin gövdesi, açık artırma ile Türkiye'deki gemi söküm tersanesi SÖK Denizcilik ve Tic. A.Ş.'yi temsilen Rio de Janeiro şirketi Cormack Maritima tarafından satın alındı.

Cormack Maritima Müdürü Jorge Cormack, 21 yıllık hizmetinin ardından hizmet dışı bırakılan geminin mayıs-haziran ayları arasında sökülme üzere İzmir Aliğa'ya gönderileceğini açıkladı. 1960 yılında denize indirilen ve 61 yaşında olan söz konusu geminin eski malzemelerle ve günümüz teknolojisinden uzak bir üretim teknolojisi ile üretildiği de atlanılmaması gereken bir konudur.

'NAe São Paulo'nun kardeş gemisi olan Clamenceau'nun da yıllar önce Hindistan'da söküldüğü ve çevre aktivistlerinin geminin sökülmesi ile ilgili Fransa'da ciddi tepkiler gösterdikleri öğrenildi. Geminin bu nedenle SÖK A.Ş.'ye satıldığı da iddialar arasında. Resmi makamlardan ise henüz bir açıklama yapılmadı.

Asbestin Dünya Sağlık Örgütü tarafından "Grup 1" kanser nedeni olarak sınıflandırılarak, "Asbest solunum yoluyla alınır ve 10-50 yıl içinde sağlık etkileri ortaya çıkar. Asbest, asbestozis, mezotelioma ve akciğer kanseri gibi geri dönüşümsüz ağır sağlık sorunlarına neden olur. Bu nedenle söküm için getirilen gemilerde çok güvenilir değerlendirme yapılması, saptanan asbestin çok sıkı güvenlik önlemleri içinde gemilerden çıkarılması ve bertaraf tesislerine taşınması gerekir" açıklamalarında bulunulmuştur.

Bu bağlamda;

1. Söz konusu gemiyi, Brezilya'nın istemediği iddiaları doğru mudur?
2. Söz konusu geminin asbest raporu, Bakanlığınız tarafından alınmış mıdır?
3. Türkiye'nin gemi sökümü ve buna bağlı hurda demir işleyen fabrikalar gibi çevreyi ve havayı yoğun biçimde kirleten teknolojilere ev sahipliği yapmasını doğru buluyor musunuz?

W4282

4. Bakanlık olarak asbestin insan ve çevre sağığına zararlarının önlenmesi adına ne gibi önlemler almaktasınız?
5. Aliğa'da bulunan gemi söküm merkezini denetlemekte misiniz? En son ne zaman denetlenmiştir?
6. Asbestin çok sıkı güvenlik önlemleri içinde gemilerden çıkarılması ve bertaraf tesislerine taşınması işleminin gerçekleştirilmesi ile ilgili olarak, denetimini ve güvenliğini nasıl sağlayacaksınız?
7. Geri dönüşüm nedeniyle ülkemize sökülme için gelen yabancı gemilerde asbestle yapılacak söküm çalışmalarında, asbest maruziyetini önlemek amacıyla mevzuat denetimi sağlanmakta mıdır?
8. "Asbestli atıklar 1. Sınıf depolama tesisleri haricinde depolanamaz" kuralı vardır. Bu madde göz önüne alındığında, bu kadar yüksek volümlü bir söküm işlemi için, geminin sökümü öncesinde asbestli malzemenin bertarafı için gereken/zorunlu olan '1.sınıf depolama alanlarının' müsaitlik durumu ne olacaktır? Bu işlem sırasında hangi depolama alanlarının kullanılması planlanmaktadır?
9. İzmir'de yaşayan insanlar üzerinde olası yaratacağı olumsuz etkenleri hangi yöntemle engellemeyi düşünüyorsunuz?